

Persbericht

PB08-052
17 juli 2008
9.30 uur

In 2007 beperkte schade door kredietcrisis

Nederlandse financiële instellingen hebben in 2007 beperkte hinder ondervonden van de internationale kredietcrisis. De waardevermindering van hun financiële activa door (wissel)koersverliezen bedroeg in 2007 slechts 32 miljard euro. De winst voor belasting nam af ten opzichte van 2006, maar de winst was nog wel duidelijk hoger dan in 2005. Dit blijkt uit de nieuwste jaargegevens van het CBS over de Nederlandse economie.

Winst banken 14 procent lager

De winst van banken was vorig jaar 14 procent lager dan in 2006. De rentemarges liepen sterk terug terwijl de provisiebaten iets hoger waren. De inkomsten uit vermogen van banken liepen als gevolg van opgelopen (rente)tarieven en gestegen dividendontvangsten met liefst 22 procent op. Daartegenover stond echter een sterkere stijging van de rentelasten met bijna 30 procent. Ook stegen de loonkosten ruim 10 procent.

Matig jaar voor verzekeraars, goed jaar voor pensioenfondsen

De winst van verzekeraars daalde in 2007 met 8 procent tot 5,3 miljard euro. De verzekeraars verkochten minder beleggings- en levensverzekeringsspolissen en hadden te kampen met fors hogere uitkeringen voor brand- en stormschade. De pensioenfondsen echter behaalden flink meer inkomsten uit belegd vermogen. De rentebaten en de dividendinkomsten namen beide fors toe. De door verzekeraars en pensioenfondsen ontvangen pensioenpremies bedroegen 37 miljard euro, terwijl 32 miljard aan pensioen werd uitgekeerd.

Toename financiële activa ondanks koers- en valutaverliezen

De financiële activa van banken namen in 2007 met 534 miljard euro toe tot ruim 3,1 biljoen euro. Deze toename kwam tot stand door aankopen van aandelen, obligaties en deposito's en het verstrekken van leningen. De daling van de dollar en, in de tweede helft van 2007, van de aandelenmarkten hadden een negatief effect van slechts 15 miljard euro op de waarde van de financiële activa ultimo 2007.

De financiële activa van verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen groeiden met 14 miljard tot 1 066 miljard, dit ondanks (wissel)koersverliezen van 17 miljard euro. De voorzieningen die verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen aanhouden om aan hun pensioenverplichtingen te voldoen, namen in 2007 met bijna 17 miljard toe tot 967 miljard euro. In voorgaande jaren was de toename aanzienlijk groter.

Hoogste inkomensgroei huishoudens in zes jaar

Huishoudens profiteerden in 2007 sterk van het verder aantrekken van de economie. Het reëel beschikbaar inkomen van huishoudens groeide in 2007 met 3,7 procent. Dit is de hoogste stijging sinds 2001. Belangrijke oorzaken zijn de banengroei van meer dan 200 duizend, een hogere incidentele loonstijging en goed draaiende zelfstandigen. De consumptie bleef met een groei van 2,1 procent aanzienlijk achter bij de reële stijging van het inkomen.

Huishoudens staken zich per saldo voor 44 miljard euro meer in de hypothecaire schuld. Deze toename is iets minder dan in 2006. De uitstaande hypothecaire schuld van Nederlandse huishoudens bedroeg eind vorig jaar 588 miljard euro. De spaartegoeden van huishoudens zijn in 2007 wederom fors toegenomen. De toename van 15 miljard euro kwam deels tot stand door verkoop van aandelen.

Technische toelichting

Meer informatie

Vandaag zijn niet alleen cijfers over de financiële sector en de huishoudens bekend geworden, maar ook de uitkomsten van het niet-financiële bedrijfsleven, de overheid en de relaties met het buitenland. Die zijn op de website van het CBS geplaatst onder het thema Macro-economie in de vorm van korte artikelen:

- Niet-financiële ondernemingen presteerden weer goed in 2007
- Uitgaven uitkeringen blijven achter bij totale overheidsuitgaven
- Nationaal inkomen stijgt iets minder snel dan BBP

In de tabel met kerngegevens bij dit persbericht zijn de belangrijkste uitkomsten van ook deze sectoren weergegeven.

Sectorrekeningen

Met dit persbericht worden de sectorrekeningen van de jaarpublicatie Nationale rekeningen 2007 vrijgegeven. De gegevens over de productie en de bestedingen uit de Nationale rekeningen 2007 zijn al op 3 juli j.l. gepubliceerd in het persbericht Economische groei. De gegevens over arbeid en lonen zijn eveneens op 3 juli gepubliceerd in het persbericht Banen en lonen. Een regionale uitsplitsing van de landelijke economische groei is op 10 juli gepubliceerd.

De gegevens in dit persbericht zijn ontleend aan de Nationale rekeningen 2007. De Nationale rekeningen geven een samenhangend overzicht van de sociaal-economische ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving op macro- en mesoniveau. In dit persbericht wordt ingegaan op de uitkomsten van de zogenaamde sectorrekeningen. Deze rekeningen geven een gedetailleerd en samenhangend beeld van zowel de productie, inkomensvorming, inkomens(her)verdeling en bestedingen als van de financiering en vermogensvorming van de verschillende sectoren in de Nederlandse economie. De volgende sectoren worden onderscheiden: huishoudens, niet-financiële vennootschappen, financiële instellingen, overheid en de transacties van Nederland met het buitenland.

Achtergrondinformatie over de ramingen

Er worden meerdere ramingen samengesteld en gepubliceerd van de sectorrekeningen in een kwartaal en in een jaar. De eerste raming of *flash-raming* wordt uiterlijk 100 dagen na afloop van een kwartaal gepubliceerd. Bij de afsluiting van het vierde kwartaal komt tevens de eerste raming van het jaar gereed en worden de eerste drie kwartalen opnieuw vastgesteld. In september worden de kwartaalgegevens geijkt aan de meest recente jaargegevens.

In juli wordt een eerste (voorlopige) jaarraming vastgesteld op basis van beschikbare jaarbronnen. Ook nadien worden de cijfers nog aangepast. De jaarcijfers van de Nationale rekeningen worden namelijk volgens een vaste cyclus van drie opeenvolgende ramingen (voorlopige raming, nader voorlopige raming en definitieve raming) herzien. Hier is steeds sprake van betere en meer gedetailleerde statistische informatie op basis waarvan de ramingen kunnen worden verrijkt.

Zorgstelsel

Op 1 januari 2006 is het nieuwe zorgstelsel ingevoerd. In de Nationale rekeningen brengt dit een verschuiving met zich mee van consumptie door huishoudens naar consumptie door de overheid. De consumptie door huishoudens is hierdoor in 2006 veel lager, de consumptie door de overheid veel hoger dan een jaar eerder. In dit persbericht zijn de cijfers opgenomen waarin deze verschuivingen zijn verwerkt. Daarnaast zijn voor 2006 tussen haakjes de cijfers opgenomen waarin voor deze verschuiving is gecorrigeerd in de berekening van het reëel beschikbaar inkomen van huishoudens. Bij de beschrijving van ontwikkelingen is de tekst van het persbericht gebaseerd op de gecorrigeerde cijfers.

Kerngegevens van de Nederlandse economie volgens Nationale Rekeningen (NR) 2007

	2004	2005	2006	2007
	<i>%-verandering t.o.v. een jaar eerder</i>			
Bruto binnenlands product, volume	2,2	2,0	3,4	3,5
Reëel netto nationaal inkomen	3,5	0,1	6,4	3,0
Reëel beschikbaar inkomen van huishoudens ^{1) 2) 3)}	0,6	- 0,3	-0,7 (2,4)	3,7
Arbeidsproductiviteit, marktsector	4,0	3,4	2,4	1,8
Loonvoet per arbeidsjaar, marktsector	3,5	1,5	2,5	3,4
Loonkosten per eenheid product, marktsector	- 0,8	- 2,2	- 0,2	1,8
	<i>%</i>			
Arbeidsinkomensquote	78,7	76,6	76,0	76,2
Idem, marktsector	80,2	77,4	77,8	78,5
	<i>mld euro</i>			
Huishoudens ²⁾				
Schulden	529	586	636	680
w.o. hypotheken	444	497	544	588
Vorderingen	1 337	1 483	1 569	1 608
w.o. spaargelden	198	211	222	237
aandelen	218	226	237	239
obligaties	45	50	54	58
voorzieningen pensioen- en levensverzekering	744	852	907	923
Vrije besparingen	-4	-7,3	-9,3	-5,5
Niet financiële vennootschappen				
Exploitatieoverschot (netto)	66,6	75,5	83,3	88,4
Netto winst voor belastingen	81,5	92,7	103,8	109,4
Netto winst na belastingen	70,7	80,6	90,9	95,8
Financiële instellingen (excl. BFI's) ⁴⁾				
Exploitatieoverschot (netto)	12,8	15,4	11,7	7,9
Netto winst voor belastingen	23,7	26,1	36,1	34,6
Netto winst na belastingen	20,5	22,2	32,6	31,7
Saldo lopende rekening met het buitenland	42,2	38,4	52,7	55,6
	<i>in % van het bbp</i>			
Inkomsten overheid	44,3	44,5	46,2	45,6
w.o. belastingen	23,1	24,2	24,5	24,9
premies wettelijke sociale verzekering	13,9	12,9	14,1	13,5
Uitgaven overheid	46,1	44,8	45,6	45,3
w.o. uitkeringen wettelijke sociale verzekering	15,4	14,9	15,9	15,3
uitkeringen sociale voorziening	3,2	3,2	3,6	3,9
Saldo overheid (EMU-definitie)	- 1,7	- 0,3	0,6	0,3
Overheidsschuld (EMU-definitie)	52,4	51,8	47,4	44,7

1) Gecorrigeerd met de deflator van de consumptie door huishoudens.

2) Inclusief instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens.

3) Tussen haakjes staat het voor de wijzigingen in het zorgstelsel gecorrigeerde cijfer.

4) BFI's: Bijzondere financiële instellingen.

Bron: CBS